

Inhalt

	Seite
1. Einführung: Erzbischof Prof. Dr. Alfons Nossol	7
1.1. Vorwort des Verfassers	11
2. Sind Hoffnung und Versöhnung mehr als Schlagworte?	16
3. Schlesier, wie sie sich selbst verstehen	20
4. Begegnung mit Schlesiern über Grenzen hinweg	24
4.1. Piotr Cieślak: Liebe ist stärker als Haß	28
5. Leben im Bewußtsein eigener Geschichte	35
5.1. Zbigniew Natkaniec: Einfluß und Rolle der jungen Polen	41
5.2. Jan Zuda: Schicksal des „namenlosen“ Mannes	47
6. Stereotypen – Gefahr der Manipulation	53
6.1. Danuta Berlińska: Soziologin in der Zerreißprobe	61
7. Von 1945 über 1989 bis zu den Verträgen von 1990/1991	67
7.1. Johann Kroll: Symbol für die deutsche Volksgruppe	75
8. Wie tragfähig sind die Deutsch-Polnischen Verträge?	81
8.1. Günter Heinze: Aufopfern für Heimat und Landsleute	85
8.2. Andrzej Hamada: Ein Architekt baut Versöhnung mit	90
9. Deutsche Schlesier: Brücke oder Hindernis?	96
9.1. Friedrich Kremser: Brückenbauer in Bild und Kunst	103
9.2. Werner Waletzki: Pflichterfüllung bis zum Tod	108
10. Polnische Schlesier im Umgang mit der deutschen Minderheit	114
10.1. Bożena und Stanisław Szymik als Samariter von Oppeln	118
11. Auf der Suche nach neuer Identität	125
11.1. Blasius Hanczuch: Ein Kampf um Eichendorffs Erbe	133
12. Beziehungen von Schlesiern zur alten Heimat	140
12.1. Manfred Karger: Vorbild über den Tod (1995) hinaus	142
13. Extremisten als Gefahr für die Versöhnung	147
13.1. Krzysztof Świdorski: Immer im Bilde	149
13.2. Zofia Kupińska: Lokale Demokratie wird Wirklichkeit	152
14. Von Jochen Klepper und Dietrich Bonhoeffer lernen	157

14.1. Józef Plura: Zwischen McDonald's, Spital und Kultur	169
15. Gibt es Hoffnung im Blick auf Auschwitz und Lamsdorf?	174
15.1. Hildegard Gerlich: Lamsdorf war die Hölle	182
15.2. Stanisław und Piotr Żwak: Vergebung schafft Hoffnung	189
16. Der Stacheldraht im eigenen Herzen	196
16.1. Erhard Heinrich: Vom Schiffsbauer zum Seelsorger	203
17. Deutsches Vizekonsulat – Außenstelle des General- konsulats Breslau: Beginn, Aufbau, Möglichkeiten	212
18. Schlesier als Hoffnungsträger für das 21. Jahrhundert – Realität oder Utopie?	221
19. Die Entwicklung von zwei Kulturen in Schlesien vom 10. Jahrhundert bis heute	227
Professor Dr. F. Marek Universität Opole (Oppeln)	
20. Stimmen und Kommentare aus Polen und Deutschland	
- Dr. jur. Horst Waffenschmidt	253
- Hartmut Koschyk	256
- Markus Meckel	262
- Prof. Dr. Erika Schuchardt	267
- Prof. Dr. hab. Dorota Simonides	269
- Ryszard Zembaczyński	271
- Joachim Niemann	280
- Ryszard Galla	282
- Engelbert Miś	284
21. Anhang:	
- Rede bei der Einweihung des Vizekonsulats am 13.7.1992	286
- Ökumenische Gedenkfeier zum Tag des Überfalls der deutschen Truppen auf Polen	290
- Totengedenkfeier am 25.7.1992 in der Kirche in Ligota Prószkowska	292
- Erläuterungen zum Triptychon	296
- Ansprache anlässlich der Verabschiedung am 18.4.1995	300

Spis treści

	Strona
1. Słowo wstępne Arcybiskupa prof. dr. Alfonsa Nossola	9
1.1. Przedmowa autora	14
2. Czy nadzieja i pojednanie to tylko puste słowa?	19
3. Ślązacy – jak sami siebie postrzegają	22
4. Spotkania ze Ślązakami ponad granicami	27
4.1. Piotr Cieślak: Miłość jest silniejsza od nienawiści	32
5. Życie ze świadomością własnej historii	38
5.1. Zbigniew Natkaniec: Wpływ i rola młodych Polaków	45
5.2. Jan Zuda: Los „bezimiennego” człowieka	51
6. Stereotypy – niebezpieczeństwo manipulacji	57
6.1. Danuta Berlińska: Socjolog w rozterce	65
7. Od 1945 r. poprzez 1989 do traktatów z 1990 i 1991 roku	71
7.1. Johann Kroll: Symbol dla niemieckiej mniejszości narodowej	79
8. Jak stabilne są traktaty polsko-niemieckie?	83
8.1. Günter Heinze: Poświęcenie dla ojczyzny i rodaków	88
8.2. Andrzej Hamada: Architekt, który buduje pojednanie	93
9. Niemieccy Ślązacy – most czy przeszkoda?	100
9.1. Fryderyk Kremser: Budowniczy mostów w obrazie i sztuce	106
9.2. Werner Waletzki: Obowiązek do grobowej deski	111
10. Polscy Ślązacy w kontaktach z mniejszością niemiecką	116
10.1. Bożena i Stanisław Szymikowie – samarytanie z Opola	122
11. W poszukiwaniu nowej tożsamości	129
11.1. Blasius Hanczuch: Walka o dziedzictwo Eichendorffa	137
12. Stosunek Ślązaków do starej ojczyzny	141
12.1. Manfred Karger: Wzorzec aż po grób (1995)	145
13. Ekstremiści jako zagrożenie dla pojednania	148
13.1. Krzysztof Świdorski: W obiektywie	151
13.2. Zofia Kupińska: Lokalna demokracja staje się rzeczywistością	155

14. Ucząc się od Jochena Kleppera i Dietricha Bonhoeffera	164
14.1. Józef Plura: Między McDonald'sem, szpitalem a kulturą	172
15. Czy jest nadzieja w spojrzeniu na Oświęcim i Łambinowice?	178
15.1. Hildegarda Gerlich: Łambinowice były piekłem	186
15.2. Stanisław i Piotr Żwak: Przebaczenie rodzi nadzieję	193
16. Drut koleczasty we własnym sercu	200
16.1. Erhard Heinrich: Od budowniczego statków po duszpasterza	208
17. Niemiecki wicekonsulat – placówka terenowa konsulatu generalnego we Wrocławiu: początki, rozwój, możliwości	219
18. Ślężacy jako posłańcy nadziei w XXI w. – rzeczywistość czy utopia?	224
19. Rozwój dwóch kultur na Śląsku od X wieku do dnia dzisiejszego	241
Prof. dr Franciszek Marek, Uniwersytet Opolski	
20. Głosy i komentarze z Polski i Niemiec	
- Dr praw Horst Waffenschmidt	255
- Hartmut Koschik	259
- Markus Meckel	265
- Prof. dr Erika Schuchard	268
- Prof. dr hab. Dorota Simonides	270
- Ryszard Zembaczyński	276
- Joachim Niemann	281
- Ryszard Galla	283
- Engelbert Miś	285
21. Załączniki:	
- Przemówienie z okazji otwarcia Wicekonsulatu	288
- Uroczystość ekumeniczna upamiętniająca rocznicę ata- ku hitlerowskich wojsk na Polskę	291
- Przemówienie wygłoszone w kościele w Ligocie Prószkow- skiej podczas nabożeństwa żałobnego ku czci poległych	294
- Objaśnienie do Tryptyku	298
- Mowa pożegnalna konsula	303